

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

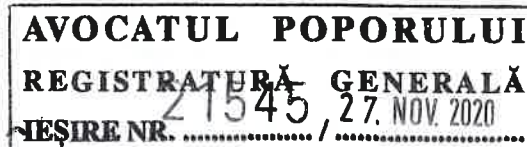

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Ombudsman

*Domnului Ion Marcel Vela,
Ministrul Afacerilor Interne*

RECOMANDAREA
nr. 200 din 27. NOV. 2020 2020

privind luarea de măsuri în vederea unei mai bune gestionări a situațiilor în care nu se permite accesul pe teritoriul României a unor persoane străine care nu îndeplinesc condițiile legale

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, având în vedere informațiile apărute în presă, potrivit cărora Poliția de Frontieră Română nu ar fi permis intrarea în țară a unor cetățeni sirieni, care au statutul de rezidenți ai Regatului Danemarcei.

Din ancheta efectuată la Poliția de Frontieră Română și informațiile scrise care ne-au fost comunicate, rezultă următoarele:

La intrarea în România, resortisanții țărilor terțe sunt obligați să îndeplinească condițiile de intrare generale prevăzute de art. 6 din Regulamentul 399/2016/EU cu privire la Codul Uniunii privind regimul de frecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen).

Urmare a restricțiilor temporare privind călătoriile neesențiale adoptate de statul român în actualul context pandemic intrarea în țară, la momentul respectiv, a resortisanților țărilor terțe era permisă cu respectarea cadrului normativ general aplicabil, doar în situațiile de excepție prevăzute expres în cuprinsul Anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 782 din 14.09.2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 15 septembrie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

Aceste condiții de intrare sunt aplicabile tuturor resortisanților țărilor terțe care sosesc în România, indiferent dacă vin din țări ale Uniunii Europene sau state terțe.

În acest context, având în vedere că persoanele în cauză nu au putut prezenta, cu ocazia controlului de frontieră documente justificative, raportat la scopul declarat al călătoriei (*o singură persoană - un bărbat adult - urma să beneficieze de tratament stomatologic, ceilalți membrii ai familiei doar îl însoțeau și urmau să se cazeze la un hotel din București, fără a putea prezenta documente în acest sens, neavând nici bilete de întoarcere în țara de reședință sau într-o altă țară*), la nivelul Punctului Poliției de Frontierei Aeroport "Henri Coandă" București a fost adoptată măsura legală de nepermitere a intrării în România.

La baza adoptării acestei măsuri a stat și faptul că persoanele în cauză au declarat că urmau să rămână în țară maxim 7 zile, în condițiile în care venind din Danemarca aveau obligația legală de a rămâne cel puțin 14 zile în carantină (conform declarației acestora, au călătorit din Danemarca în Germania cu un autoturism și, ulterior, cu avionul în România, iar la momentul respectiv Danemarca era inclusă în lista zonelor cu risc epidemiologic ridicat).

Măsura a fost comunicată persoanelor în cauză prin intermediul formularelor de refuz al intrării, redactate Conform Anexei V Partea A, Regulamentul (CE) nr. 399/2016 (Codul Frontierelor Schengen) atât în limba română, cât și în limba engleză, prin care deciziile de nepermisere a intrării au fost motivate în fapt și în drept, cu indicarea inclusiv a căilor de atac împotriva respectivelor măsuri, înscrisuri pe care cei doi adulți au refuzat să le semneze. Dialogul cu aceștia s-a purtat în limba engleză, în special prin intermediul unuia dintre minori care vorbea foarte bine limba engleză.

Având în vedere că pentru îndeplinirea demersurilor legate de părăsirea punctului de trecere a frontierei erau necesare mai mult de 12 ore (*potrivit art. 7 din Ordonanța de urgență nr. 194/2002 compania aeriană are obligația transportării persoanei în cauză, fie către țara din care a sosit, fie către țara care a eliberat documentul de călătorie sau către o altă țară terță în care îi este garantată admisia - străinul căruia i-a fost refuzată intrarea în România are posibilitatea, conform art. 9 din O.U.G. 194/2002 să părăsească voluntar punctul de trecere a frontierei de stat, însă în această situație, sarcina obținerii biletului de călătorie, îi revine personal*), persoanele în cauză au fost cazate conform prevederilor art. 9 din O.U.G. nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, cu modificările și completările ulterioare într-un spațiu amenajat în acest scop, existent în zona de tranzit a aeroportului, format din 2 camere dotate cu 4 paturi și toaletele aferente.

Din informațiile care ne-au fost comunicate de Poliția de Frontieră Română, mai rezultă faptul că, amenajarea spațiilor și dotarea corespunzătoare a acestora cad în sarcina administrației aeroportului.

Pe perioada șederii, hrana cetățenilor sirieni a fost asigurată de către compania aeriană transportatoare, iar personale în cauză au avut acces la obiectele personale, la bagajul de mână și la cel de cală și la toate facilitățile existente în zona de tranzit a aeroportului.

Totodată, se precizează că personalul Poliției de Frontieră Române nu a fost informat cu privire la faptul că unii dintre membrii familiei sufereau de anumite afecțiuni care necesitau tratament medicamentos permanent, însă, în caz de necesitate asistența medicală este asigurată de o echipă medicală din cadrul Serviciului Medical, aparținând Aeroportului Internațional Henri Coandă București.

Persoanele în cauză au fost transportate în data de 13.10.2020, ora 20.25 cu zborul unei companii aeriene, în Germania – Hamburg, locație din care au sosit în România.

Față de cele expuse și având în vedere:

Prevederile art. 22 alin. (1) , art. 23 alin. (1), art. 25 alin. (1), art. 34 alin. (1) și art. 49 alin. (1) din Constituția României:

- art. 22 alin. (1) din Constituție: *dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate;*
- art. 23 alin. (1) din Constituție: *libertatea individuală și siguranța persoanei sunt inviolabile;*
- art. 25 alin. (1) din Constituție: *dreptul la liberă circulație, în țară și în străinătate, este garantat, legea stabilind condițiile exercitării acestui drept;*
- art. 34 alin. (1) din Constituție: *dreptul la ocrotirea sănătății este garantat;*
- art. 49 alin. (1) din Constituție: *copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor;*

Dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, art. 7 și art. 104 alin. (3) și alin. (4) din Ordonanța de urgență nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, Anexa nr.

1 Secțiunea A pct. 10 și Anexa nr. 2 Secțiunea B Hotărârea 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional:

- art. 1 din Ordonanța urgentă nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române: *Poliția de Frontieră Română face parte din Ministerul Administrației și Internelor (n.n. în prezent Ministerul Afacerilor Interne) și este instituția specializată a statului care exercită atribuțiile ce îi revin cu privire la supravegherea și controlul trecerii frontierei de stat, prevenirea și combaterea migrației ilegale și a faptelor specifice criminalității transfrontaliere săvârșite în zona de competență, respectarea regimului juridic al frontierei de stat, pașapoartelor și străinilor, asigurarea intereselor statului român pe canalul Sulina situat în afara zonei de frontieră, în zona contiguă și în zona economică exclusivă, respectarea ordinii și liniștii publice în zona de competență, în condițiile legii;*
- art. 104 alin. (3) și alin. (4) din Ordonanța urgentă 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată: *Străinii cazați în centre au dreptul de a fi informați imediat după aducerea lor în aceste locuri, în limba în care vorbesc sau într-o limbă înțeleasă de ei, despre motivele principale care au condus la luarea măsurii, drepturile și obligațiile pe care le au în timpul șederii în aceste centre. Motivul luării în custodie publică, precum și drepturile și obligațiile străinilor cazați în centre le vor fi comunicate în scris de către persoanele desemnate să conducă aceste centre. (4) Pe întreaga perioadă a șederii în centre, străinilor li se asigură posibilitatea comunicării cu reprezentanții diplomatici și consulari ai statului de proveniență, cu membrii lor de familie, precum și cu reprezentantul legal;*
- art. 7 din Ordonanța de urgență nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România: (1) Este interzisă aducerea în România de către companiile de transport aeriene, navale sau terestre a străinilor fără documente de trecere a frontierei, cu documente sau vize false ori falsificate sau ascunși în mijloacele de transport ori care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a) și b). (2) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (1), compania de transport respectivă este obligată să asigure transportul imediat al străinilor în cauză la locul de îmbarcare sau într-un alt loc pe care străinii îl acceptă și unde sunt acceptați. Dacă acest lucru nu este posibil, transportatorul este obligat să asigure cheltuielile determinate de acordarea drepturilor prevăzute la art. 9 alin. (4), precum și cele de punere în executare a măsurii nepermitterii intrării în România. (3) Obligațiile prevăzute la alin. (2) sunt aplicabile și companiilor de transport cu care sosesc în România străinii aflați în tranzit, dacă: a) transportatorul care urmează să-i preia pentru a-i duce în țara de destinație refuză să-i îmbarce; b) autoritățile statului de destinație nu permit intrarea străinilor și îi returnează în România.
- Anexa nr. 1 Secțiunea A pct. 10 Hotărârea 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional: *Condiții verificate de Ministerul Transporturilor: 10. Sunt amenajate încăperi dotate corespunzător pentru mamă și copil și spații speciale pentru infanți și însoțitorii acestora.*
- Anexei nr. 2 Secțiunea B din Hotărârea de Guvern nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional: *Condiții verificate de Ministerul Afacerilor Interne: 3. Asigurarea, amenajarea spațiilor și dotarea corespunzătoare a acestora se fac de către*

administrația aeroportului, iar echipamentele tehnice specifice activității proprii se asigură de către Poliția de Frontieră.

Dispozițiile art. 3 alin. (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), art. 21 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), art. 45 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, privind libertatea de circulație și de ședere și art. 2 alin. (1) din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborate cu dispozițiile art. 12 alin. (1) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice:

- art. 3 alin. (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE): *Uniunea oferă cetățenilor săi un spațiu de libertate, securitate și justiție, fără frontiere interne, în interiorul căruia este asigurată libera circulație a persoanelor, în corelare cu măsuri adecvate privind controlul la frontierele externe, dreptul de azil, imigrarea, precum și prevenirea criminalității și combaterea acestui fenomen;*
- art. 21 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE): *(1) Orice cetățean al Uniunii are dreptul de liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, sub rezerva limitărilor și condițiilor prevăzute de tratate și de dispozițiile adoptate în vederea aplicării acestora. (2) În cazul în care o acțiune a Uniunii se dovedește necesară pentru atingerea acestui obiectiv și în care tratatele nu au prevăzut puteri de acțiune în acest sens, Parlamentul European și Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot adopta dispoziții menite să faciliteze exercitarea drepturilor menționate la alineatul (1). (3) În aceleași scopuri ca cele menționate la alineatul (1) și în cazul în care tratatele nu au prevăzut puteri de acțiune în acest sens, Consiliul, hotărând în conformitate cu o procedură legislativă specială, poate adopta măsuri în domeniul securității sociale sau al protecției sociale. Consiliul hotărăște în unanimitate, după consultarea Parlamentului European;*
- art. 45 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, privind libertatea de circulație și de ședere: *(1) Orice cetățean al Uniunii are dreptul de circulație și de ședere liberă pe teritoriul statelor membre. (2) Libertatea de circulație și de ședere poate fi acordată, în conformitate cu tratatele, resortisanților țărilor terțe stabiliți legal pe teritoriul unui stat membru;*
- art. 2 alin. (1) din Protocolul nr. 4 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborate cu dispozițiile art. 12 alin. (1) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice: *oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber (...);*

În temeiul:

dispozițiilor art. 58 alin. (1) teza I și art. 59 alin. (1) din Constituția României, coroborat cu art. 1 alin. (1) și alin. (2) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

- art. 58 alin. (1) teza I din Constituția României: Avocatul Poporului este numit (...) pentru apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice.
- art. 59 alin. (1) din Constituția României: Avocatul Poporului își exercită atribuțiile din oficiu sau la cererea persoanelor lezate în drepturile și în libertățile lor, în limitele stabilite de lege
- art. 1 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului: (1) Instituția Avocatul Poporului are drept scop apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice. (2) Instituția Avocatul Poporului este instituție națională pentru promovarea și protecția drepturilor omului, în sensul stabilit prin Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) nr. 48/134 din 20 decembrie 1993, prin care au fost adoptate Principiile de la Paris.
- art. 24 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, În exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite recomandări.

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. În vederea unei mai bune gestionări a situațiilor în care nu se permite accesul pe teritoriul României a unor persoane străine care nu îndeplinesc condițiile legale și a asigurării unei comunicări eficiente cu acestea, **Ministerul Afacerilor Interne**:
 - va facilita comunicarea între cetățenii străini și poliția de frontieră română în limba maternă sau într-o limbă pe care aceștia o înțeleg, motiv pentru care apreciem ca necesară prezența la fața locului a unui translator / interpret ori de câte ori cetățenii străini sosesc la granița României și au anumite probleme legale (sau de altă natură). În situația în care nu poate fi asigurată prezența la fața locului a unui translator, se va apela de îndată la ajutorul ambasadei țării din care provin cetățenii străini pentru a se asigura traducerea dialogului dintre cetățenii străini și autoritățile române;
 - va asigura o atenție sporită minorilor, femeilor gravide, persoanelor în vârstă sau bolnave, în perioada în care aceștia vor fi cazați în spațiile care aparțin statului român;
 - în vederea asigurării unor spații de cazare corespunzătoare cetățenilor cărora Poliția de Frontieră Română nu le permite accesul în România, Ministerul Afacerilor Interne (*în calitate de membru al Comisiei de evaluare a condițiilor pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional*) va pune în valoare dispozițiile Anexei nr. 2 Secțiunea B din Hotărârea de Guvern nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional, potrivit cărora, acesta verifică condițiile privind *asigurarea, amenajarea spațiilor și dotarea corespunzătoare a acestora care se fac de către administrația aeroportului (...)*.

2. **Ministerul Afacerilor Interne** va comunica Avocatului Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare și măsurile care au fost dispuse.

Avocatul Poporului,

